

Rakenteellinen sosiaalityö Helsingin aikuissosiaalityössä

Henna Niiranen, aikuissosiaalityön päällikkö
Kaisa Saarinen, aikuissosiaalityön kehittämisen projektipäällikkö
Helsingin kaupunki, sosiaali- ja terveystoimiala
Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö

Helsinki

Esityksen sisältö

- I. Rakenteellinen sosiaalityö Helsingissä
- II. Sosiaalisen raportoinnin kehittäminen Helsingissä
- III. Rakenteellinen sosiaalityö käytännön työssä Helsingin aikuissosiaalityössä

I Rakenteellinen sosiaalityö Helsingissä

”Rakenteellisen sosiaalityön tehtävänä on vaikuttaa yhteiskunnallisiin, ideologisiin, poliittisiin sekä järjestelmien suhteisiin elämäntilanteiden ja elinolosuhteiden parantamiseksi hyvinvointia tukien.”
(Pohjola ym. 2014, 33)

Sosiaalihuoltolaki 7 §: rakenteellinen sosiaalityö

Rakenteelliseen sosiaalityöhön kuuluu:

1. **Asiakastyöhön perustuvan tiedon tuottaminen** asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisesta yhteyksistä ja tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista.
2. **Tavoitteelliset toimet ja toimenpide-ehdotukset** sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi sekä kunnan asukkaiden asuin- ja toimintaympäristöjen kehittämiseksi
3. **Sosiaalihuollon asiantuntijuuden tuominen osaksi muiden toimialojen suunnittelua** sekä yhteistyö yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa paikallista sosiaalityötä ja muuta palvelu- ja tukivalikoimaa kehittäen

Rakenteellisen sosiaalityön välineitä

- Yhdyskuntatyö
  - Vaikuttaminen yhdessä asukkaiden, järjestöjen, viranomaisten ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa
- Omavalvonta ja epäkohtailmoitukset (sosiaalihuoltolaki 47-49 §)
- Vaikuttaminen mediassa
  - Mielipidekirjoitukset
  - Lehtiartikkelit
  - Some
- Verkostoissa toimiminen esim. yhteistyörakenteet Kelan kanssa, osallistuminen alueellisiin ja valtakunnallisiin verkostoihin
- Poliittinen vaikuttaminen
- Sosiaalinen raportointi

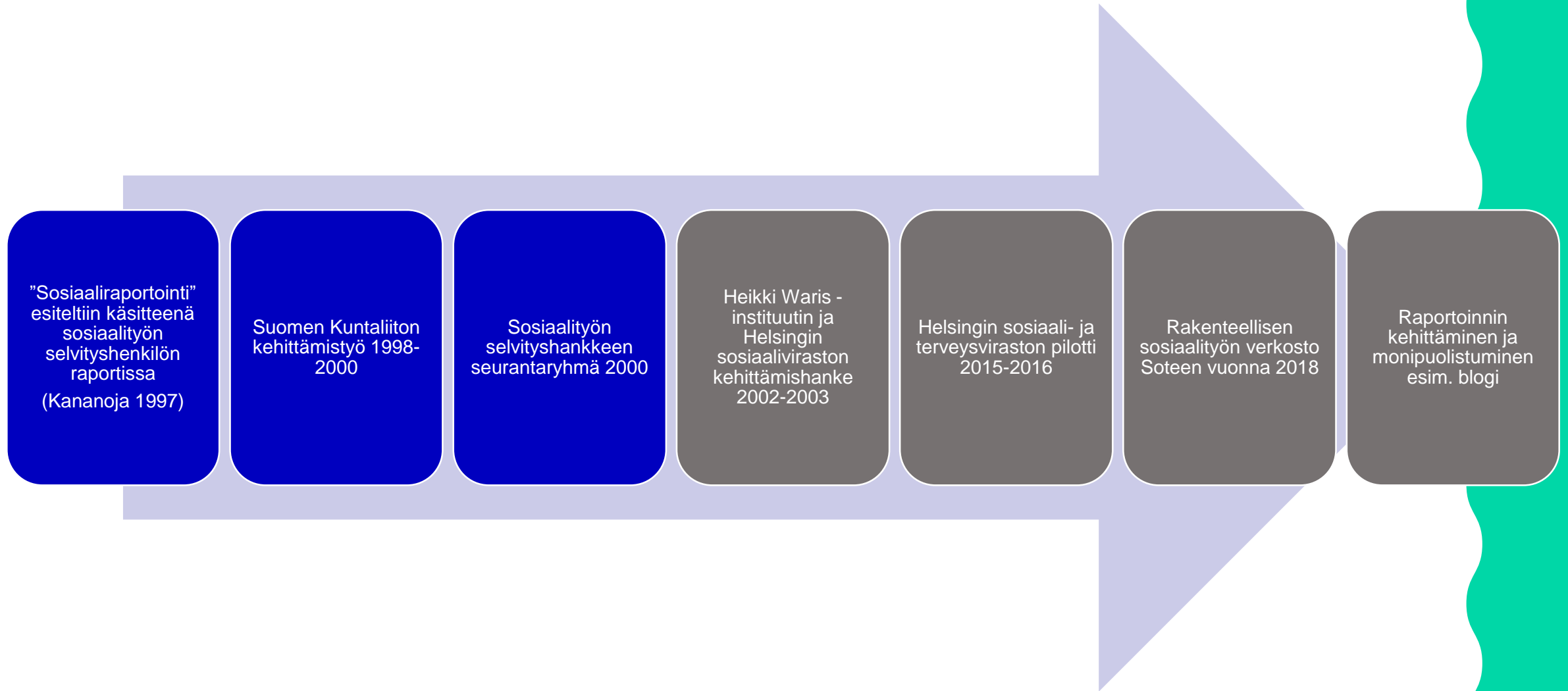
II Sosiaalisen raportoinnin kehittäminen Helsingissä

Sosiaalinen raportointi rakenteellisen sosiaalityön välineenä

- **Sosiaalinen raportointi on tiedolla vaikuttamista ja yksi tapa tehdä rakenteellista sosiaalityötä**
- Sosiaalisen raportoinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä toimenpide-ehdotuksia ongelmien ratkaisemiseksi
- Tavoitteena on hyödyntää asiakastyöstä nousevaa tietoa palvelujen kehittämisen sekä johtamisen ja päätöksenteon tukena
- Sosiaalinen raportointi tarjoaa konkreettisen välineen tiedon tuottamiseen asiakasrajapinnasta ja rakenteellisen sosiaalityön tekemiseen

Sosiaalisen raportoinnin kehityskulku

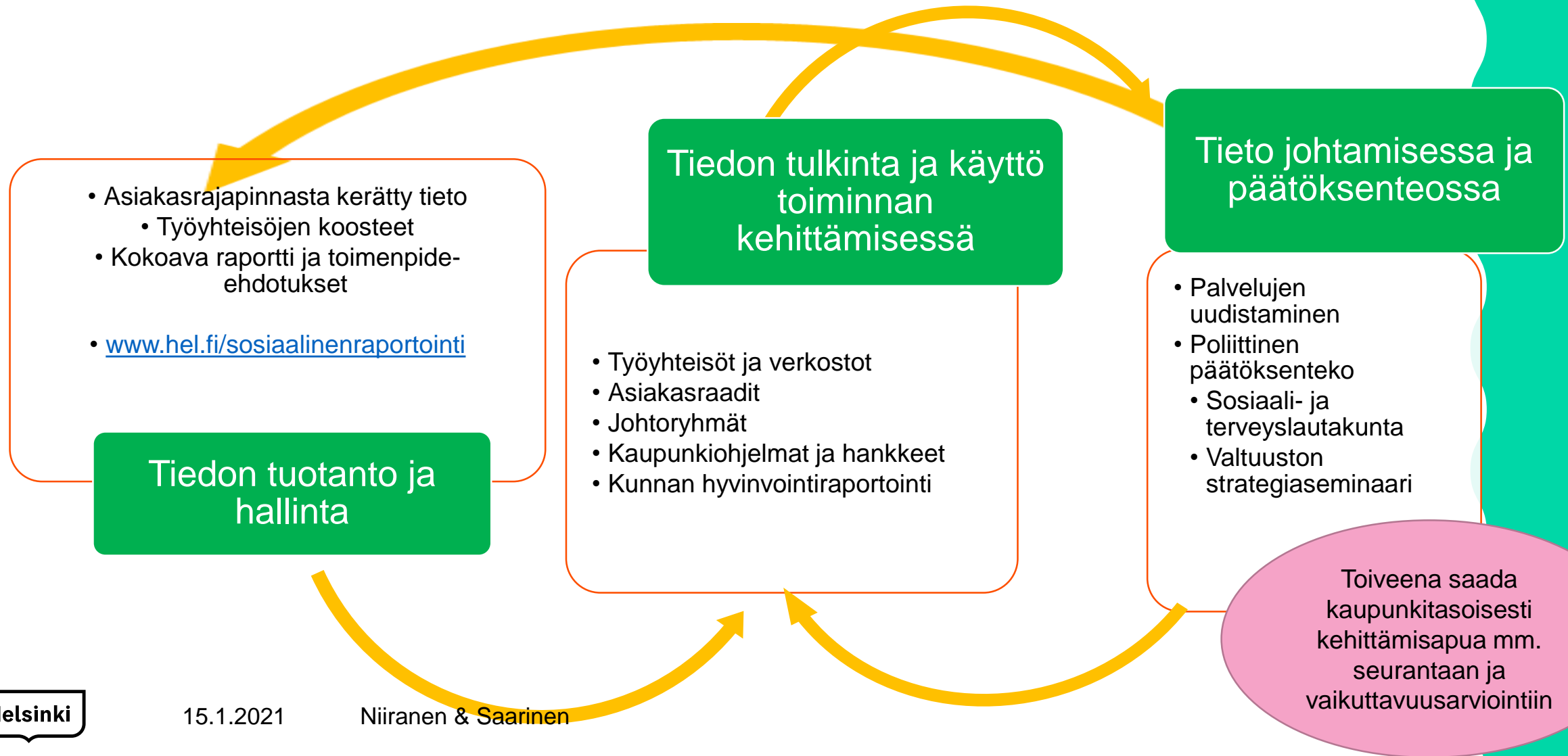
Sosiaalinen raportoinnin monipuolistuminen

- ✓ Pilotissa vuosina 2015-2016 kehitetty tiedonkeruumalli osoittautui käytännön työssä työlääksi malliksi ja nosti sosiaalisen raportoinnin kynnyksen korkeaksi
- ✓ Vuonna 2018 perustettu rakenteellisen sosiaalityön verkosto koostuu rakenteellisesta sosiaalityöstä kiinnostuneista työntekijöistä. Tavoitteena on innostaa työntekijöitä kehittämään raportointia omaan työhön ja tavoitteisiin sopivaksi.
  - ✓ Verkosto on kokoontunut säännöllisesti kuulemaan meneillään olevista raporteista ja verkostosta on saanut tukea omaan suunnitelmaan
  - ✓ Verkosto on järjestänyt mm. koulutusta blogin kirjoittamiseen
  - ✓ Verkosto on järjestänyt seminaareja
  - ✓ Lisäksi on rakennettu yhteistyötä pääkaupunkiseudun muihin kuntiin

Missä sosiaalista raportointia on tehty?

- Nuorten sosiaalityö
- Aikuissosiaalityö
- Maahanmuuttajapalvelut
- Lastensuojelun avohuolto
- Lastensuojelutarpeen arviointi
- Sijoituksen sosiaalityö
- Sosiaaliasiamiehet
- Ohjaamo
- Asumisneuvonta
- Vammaisten sosiaalityö
- Työhön kuntouttavat palvelut, kuten työtoiminta
- Työkykyselvitys
- SAS-toimisto
- Psykiatrian avohoito
- Päihdepoliiklinikat
- Päihdehuollon laitoshoido
- Nuorten vastaanotto
- Etsivä lähityö
- Sovittelutoiminta
- Gerontologinen sosiaalityö
- Tällä hetkellä tekeillä mm. tilapäinen asuminen, Etsivä lähityö

Tiedon hyödyntämisen rakenne

III Rakenteellinen sosiaalityö käytännön työssä Helsingin aikuissosiaalityössä

Asiakasosallisuusryhmät aikuissosiaalityössä

- Ensimmäinen asiakaspalveluraati perustettu läntiseen Helsinkiin Haagaan v. 2009, sen jälkeen ryhmät lännessä ja idässä, v. 2018 kaikilla alueilla
- Aikuissosiaalityön asiakasosallisuusryhmät kaikissa alueellisissa aikuissosiaalityön palvelupisteissä ja lisäksi mm. vammaisten henkilöiden ja kuntouttavan työtoiminnan kaupungin omissa työtoimintapaikoissa, jälkihuollossa

Tavoitteena

- Asiakkaiden äänen kuuleminen ja vahvistuminen, alueen asukkaiden / asiakkaiden osallisuuden ja toiminnan vuorovaikutteisuuden lisääminen
- Asiakslähtöisyyden lisääminen / viranomaiskeskeisyyden väheneminen
- Asiakastiedon käytön lisääminen toiminnan kehittämisessä
- Palveluissa olevien epäkohtien ja kehitysehdotusten esiin nostaminen

Raportteja

[Idän aikuissosiaalityön asiakasosallisuusryhmän sosiaalinen raportti 2019](#)

[Lännen aikuissosiaalityön asiakasraadin sosiaalinen raportti 2019](#)

Sosiaalinen raportointi

- Nuorten palveluissa ja aikuissosiaalityössä tavoitteena on kannustaa raportointiin siten, että siitä tulisi luonteva osa työtä
- Sosiaalityöntekijöiden TVA:ssa varattu rakenteellisen sosiaalityön tekemiselle 10%, samoin kuin etsivän lähityön sosiaaliohjaajien TVA:ssa
- Raportit ovat monipuolistuneet. Toisaalta esiin on voitu nostaa yksi omaan asiakaskuntaan liittyvä ilmiö tai kirjoittaa laajempi raportti poikkileikkauksena.
- Raporttien muoto ja julkaisutapaa on vapaa. Raportteja ei tarvitse hyväksyttää ennen julkaisuja. Tavoitteena on julkaista raportit myös hel.fi –sivustolla keskitetysti. Valmistuneita raportteja on löytyy kootusti osoitteesta <https://www.hel.fi/sote/fi/palaute/sosiaalinen-raportointi/raportit/>

Esimerkkejä

- [Sosiaalinen raportti aikuissosiaalityön asiakkaista Helsingissä 2020](#)
- [Asunnottomuus aikuissosiaalityön silmin](#) –video
- [Etsivän lähityön katuhavaintoja maaliskuu 2020](#)

[Maahanmuuttajataustaisten asunnonhaun haasteet](#)

Sosiaalisia ilmiöitä -blogi

- Sosiaali- ja terveystoimialan rakenteellisen sosiaalityön verkosto päätti perustaa oman blogin vuonna 2018, jolloin myös ensimmäinen teksti julkaistiin
- Blogitekstejä on nyt julkaistu yhteensä 32
- Kirjoittajat on sosiaalialan ammattilaisia kaikilta sosiaalityön sektoreilta

Esimerkkejä Nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön teksteistä

[Havaintoja pitkittyneestä työttömyydestä](#)

[Asiakkaiden ja ammattilaisten yhteinen vaikuttamistyö vahvistaa osallisuutta](#)

[Toivoa korona aikaan – jälkihuollon työskentely poikkeusoloissa](#)

[Työtoiminnan palvelut uudistuivat ketterästi keväällä 2020](#)

Blogin osoite

<http://sosiaalisiailmioita.blogspot.com/>

Rakenteellinen sosiaalityö sosiaalisessa mediassa

- Sosiaalista mediaa pyritään hyödyntämään myös rakenteellisen sosiaalityön näkökulmasta
  - Eri tilien tarkoituksenmukainen käyttö
  - Julkaisujen suunnittelu
  - Yhdenmukaisuus
- Eri kanavien tarkoituksenmukainen käyttö

Esimerkkejä tileistä

Facebook; Etsivä Lähityö, Stadin Sossut

Instagram: Stadin Nuorten Sote, Helsingin jälkihuoto

Podcast: Kun kaikki on suhteellista

Lisäksi työntekijöitä kannustetaan vaikuttamaan henkilökohtaisten some-tiliensä kautta, esim.

Twitter.

Helsinki

15.1.2021

Niiranen & Saarinen

Yhdyskuntatyö

- 5 yhdyskuntatyöntekijää Helsingin eri alueiden aikuissosiaalityön tiimeissä
  - Naapuruustyö, yhdyskunnan eri toimijoiden ja organisaation yhteistoiminta, suunnittelu ja vaikuttaminen
- Yhteisöjen toimintakyvyn tukeminen huomioiden erityisesti heikommassa asemassa olevat asukasryhmät
- Osallisuuden ja aktiivisuuden tukeminen, lähidemokratiatyö
  - Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien edistäminen oman asuinalueen kehittämiseen ja palveluihin (informaation jakaminen, tilaisuuksien järjestäminen)
- Sosiaalityön läsnäolo paikallisyhteisöissä
- Aluesidonaisuus ja –lähtöisyys
- Kehitteillä tällä hetkellä yhdyskuntatyön sosiaalinen raportointi ja Facebook

Kiitos!

Helsinki